

SITE N'QNWU BAA NÁ NDU

Ndi Efesos 2:1-22

IHEÒMÙMÙ 401

Nke Ndị okenyé

AMAOKWU IBUN'ISI: “O bu amara ka ejiworo zoputa unu, site n'okwukwe; nka esitegh kwa n'onwe-unu: o bu onyinye Chineke” (Ndi Efesos 2:8).

I Iji Mmadụ nke bụ Anụarụ Tụnyere Mmadụ nke Imemmụo

- 1 Pöl naarutu ihe banyere ọnọdụ ha nọ ubu a aka n'ihi ya tụnyere ọnọdụ ha nọ na mbụ, Ndi Efesos 2:1-3; 4:18; Ndi Kólósi 2:13; I Jón 5:12; Ndi Rom 8:2-6
- 2 O naegosi ihe sitere na ya zoputa na ya zoputa ha na ihe ebu n'obi wee zoputa ha, ndi Efesos 2:4-7; Ndi Rom 5:6, 8; 6:4, 5;
- 3 O bụ amara ka ejiri zoputa ha ma kee kwa ha maka ịlụ ezi ọlụ niile, Ndi Efesos 2:8-10; I Ndi Kórint 3:9; 2 Ndi Kórint 5:17; 2 Timoti 1:9
- 4 Esitere n'Ọbara nke Kraist kwada mgbidi ahụ nke kpara ókè n'etiti, Ndi Efesos 2:11-14; Ndi Galetia 3:20; Ndi Kólósi 1:20
- 5 Ma Ndị Juu ma Ndị Mbaozọ nwere ohere ịbjakwute Nna ahụ site na Kraist, Ndi Efesos 2:15-19; 2 Ndi Kórint 5:18; Ndi Galetia 6:15; Ndi Efesos 1:20-23; 2:14
- 6 Ewukwara mmadụ niile díka ụlọ n'elu otù ntọala ahụ ma ha naetokota kwa n'otù wee bürü ụlonsø, Ndi Efesos 2:20-22; 2 Ndi Kórint 6:16; Ndi Hibru 12:22, 23; I Pita 2:5; Nkpughe 21:14

NKOWA DỊ ICHEICHE

Uzo Ọnwụ Abụo Ahụ

Pöl jiri mmadụ nke bụ anụarụ tụnyere mmadụ nke imemmụo. O naegosi kwa ihe anyị bụ site n'òkikè na ihe anyị bụ site n'amara. Mmadụ bụ atonimeotu, nke ihe menjuputara ya bụ arụ, mkpuruobi, na mmụo. Enwere ọnwụ nke anaahụ anya nye arụ, enwekwara ọnwụ nke imemmụo nye mkpuruobi. Ọnwụ nke náadi nwamgbe ntà bụ nkewapụ nke mkpuruobi na mmụo site n'arụ. Ọnwụ nke imemmụo naekewapụ mmadụ n'ebi Chineke nọ mgbe mmadụ ahụ ka dí ndu n'ụwa; o bürü kwa na ọ nogide n'ọnọdụ ahụ, agaama ya ikpé nke gaetinye ya na ntaramahụ ebighiebi, nke bụ ọnwụ nke ubò abụo ahụ. Ọnwụ nke imemmụo bụ ihe mmechie lüpütara. Nnupuisi nke Adam wetara ọnwụ nke anaahụanya na nke imemmụo nye ụmụmmadụ. Tupu Adam emehie ọnwụ adighị. Kraist nwere ike n'ebi ọnwụ nke arụ na n'ebi ọnwụ nke imemmụo dí.

Mgbé anyị naechè échichè banyere ọnwụ nke arụ anyị naechè échichè banyere otù onyeiro ahụ nke náabata n'ulọ anyị ma were onye anyị hụrụ n'anya. (Gụo I Ndi Kórint 15:26.) Anyị náeji anya nke anụarụ náahụ ọnwụ ahụ. Ma otú ọ dí, ọnwụ ebighiebi, maqbụ amamikpé nye mkpuruobi, anyị apughị iji anya anyị hụ ya, ma Onyenweanyị naahụzu ya ma náamata kwa ịdị egwù ya. O zitere Okpara Ya ka O meghee ụzo agaesí gbanarị ya. “N'ihi na Chineke huru uwa n'anya otù a, na O nyere ọbuná Okpara O muru nání Ya, ka onye ọ bulu nke kwere na Ya we ghara ila n'íyi kama ka o nwe ndu ebigh-ebi” (Jón 3:16).

Jisọs siri: “Unu atu kwa-la egwù ndi nēgbu-aru, ma ha apugh igbu nkpuru-obi: kama nātunu egwù Onye ahu Nke puru ila nkpuru-obi na aru n'íyi n'óku-ala-mọ” (Matiu 10:28). Onyenweanyị naamata ihe banyere ahụhụ nke arụ anyị, n'ihi na nime Baịbụl anyị naachoputa na, “Ihe di óké ọnu-ahia n'anya JEHOVA ka ọnwu nke diri ndi-ebere-Ya bu” (Abù Qoma 116:15). O bürü na amụwo mkpuruobi ọ bụla ọzọ ya onweya ewee bürü kwa onye ziriezi n'anya Onyenweanyị, mgbe arụ ahụ nwụrụ, mkpuruobi ya gaalaghachikwuru Chineke bụ Onye nyere ya, wee náadíkwa ndu rue mgbe ebighiebi. Jisọs naeme ka anyị nwere onweanyị pụo náagbụ nke mmechie na nke ọnwụ wee anyị ndu ebighiebi. “N'ezie,

n'ezie, asim unu, onye nānu okwum, nke nēkwere kwa Onye ziterem, o nwere ndu ebigh-ebi, ọ biagh kwa n'ikpé kama o sitewo n'onzu ba ná ndu" (Jōn 5:24).

Mbiliten'onzu nke Arụ

Mgbe anụarụ nwusiri, ọ buruna mkpuruobi ahụ ziriezi n'ebi Chineke nō ma dī kwa ndu nime mmuo, agaejikota ya na arụ ahụ ọzø, n'ihi na enwere mbiliten'onzu nke arụ. "N'ihi na agāfu opi, agēme kwa ka ndi nwuru anwu si n'onzu bilie nāpugh ire-uré, agēnwo kwa aiyi onwe-ayi. N'ihi na aru a nke puru ire uré aghagh iyikwasi eregh uré, aru a nke puru inwu anwu aghagh iyikwasi anwugh-anwu. Ma mgbe ọ bua aru a nke puru ire uré gēyikwasiori eregh uré, mgbe aru a puru inwu anwu gēyikwasiori anwugh anwu kwa, mgbe ahu okwu edeworo n'akwukwø nsø gēme, bu Eloro onzu rue nmeri. Ondu, Öle ebe nmeri gi di? Ondu öle ebe ihe-ogbugba-gi di" (I Ndi Kɔrint 15:52-55. Guo kwa Ndi Rom 8:19-23).

Ogaranya Ahụ na Lazaros

Jisøs gwara anyị ihe banyere ogaranya ahụ na Lazaros. Ndíkom abụo ndja nwụru. Ogaranya ahụ ebiwo ndu nime iheutu niile na ebube niile nke ụwa nke a. O jiri ihe ụtø niile dī óké onzuhija lekota arụ ya, ma o chèghị uche maka mkpuruobi ya. Ma eleghianya, dika ọtụtụ mmadu ndiøzo naeme, ọ siri, "Otutu oge ka fôduru." Ejiri ihe niile makasịri mma na ebube niile nke ụwa pürü inye lie ya. Ma okwu Chineke naagwa anyị na nime ọkualammuo ka ọ nō welie anya ya elu wee hụ Lazaros n'ebi dī anya ka ọ naadabere n'obi Abraham. Mkpuruobi nke ogaranya ahụ nke o lefuruanya nō nime ọkualammuo -- bürü ihe furuefu, rue mgbe ebighiebi, nwụo onzu nke imemmuo.

Lazaros bürü ogbenye ma o jikeere izute Chineke. Mkpuruobi ya dī ndu -- dī kwa ndu rue mgbe ebighiebi.

Mkpuru nke Abraham

Chineke rororó mkpuru nke Abraham ka ọ ghø otù mba ebe apuru ịmụ Okpara Ya nke gaewetara uwa nke a furuefu mgbaputa.

Ndị Juu chere na ọ bụ náání ha nwere ohere ịbà n'Alaeze Chineke. Onyenweanyị kpoputara Pol wee mee ya Onyeozi ma kpughekwaru ya omimi nke Ozioma a karışia na ọ bụ ihe dīri "onye nke kwere." Site n'onzu nke Jisøs Kraist emere ka onzuzo nke ebere ghoreoghe nke ukwu, Ndị Mbaozø niile nwere ike ịbata ma ọ bürü na ha achøo Onyenweanyị.

Ndị Efesos Ahụ

Pol noro oge olenaoles n'Efesos nke bụ obodo Ndị Mbaozø náezisa Ozioma. Nzuko ahụ nke ewulitere wee bürü otù nime nzuko ndị ahụ nke guzosiriike nke Ndị otù Kraist. Ndị Efesos ndja juputara n'ikpere arusi, ma mgbe ha nñru mkwusa nke Pol, ọtụtụ nime ha kweere ewee mee ka mkpuruobi ha dī ndiøzo site na Mmuo nke Chineke. Ha nwururianwu nime ajocomume niile na mmechie dī icheiche, ma ugbu a emewo ka ha ndị ndu ọzø nime Kraist Jisøs. Ọmúmụ ọhụ ahụ agbanwewo ndu ha. Tutu rue mgbe amuru anyị ọzø ma Ndị Juu ma Ndị Mbaozø naejèghari dika ọchichø nke anụarụ si dī. Ma mgbe azoputasiri anyị ọchichø anyị niile ewee gbanwee, anyị adighi ejèghari kwa n'anụarụ kama anyị naejèghari na Mmuo Nsø naeme kwa ihe bụ eziomume n'anya Chineke.

Ọ bụ nime Efesos ka ewuru ụlukwu nke Daina nke bụ otù nime ihe asaa ahụ dī ebube nime ụwa. Ndị ọkpuzu nke ọlaçcha jiri ikpumuirighiri onyinyo dī icheiche nke Daina na ire kwa ha náadi ndu. Ma ọtụtụ Ndị Efesos kweere n'Ozioma nke mere na ọlaçka nke ndị ọkpuzu ọlaçcha a adighi aga kwa nkeoma. Ha kpaliri ọtụtụ mmadu itimkpu megide Pol nke mere ka o si n'obodo ahụ pụo. (Guo Olu Ndi-ozzi 19).

Ebere

Ọ bụ ebere dī ukwu nke Chineke ka o jiri hụ anyị n'anya mgbe anyị bürü ndị mmechie, mee kwa ka mmuo anyị dī ndu site n'aka Jisøs Kraist wee mee ka Ndị Juu na Ndị Mbaozø nödükø n'otù ebe nime eluigwe nime Kraist Jisøs. Ozioma ahụ naeweta mnwekø. Ölee otù mmadu abụo gaesi yikø jee ijè ma ọ

burụ na ha ekwekorịtaghi? Ölee nnwekọ ihè na ọchichiri na enwekọ? maobụ ölee nkekọ ụlonsq nke Chineke na aruṣi naekwekọ?

Amara ka Ejiri Zoputa

“O sitegh n’olu ka onye o bulu we ghara inya isi (Ndi Efesos 2:9). Onyenweanyị türü àtùmààtụ nke óké nzoputa a ka o burụ náání site n’amara. Mmadụ agbalịwo n’ogbo niile n’uzo o bulu o nwere ike ịnaputa onwela n’ike nke mmehie, ma o pughị ime nke a. Site n’Obara nke Jisos náání Obara Ya, ka apuru iji laa mmehie n’iyi n’obi nke mmadụ.

O burụ na ilu ezi olu pürü ime ka anyị na Chineke dì n’udo, ọtụtụ mmadụ gaejikereworị ime nke a. Onye nzoputa ahụ agaghị adịworị mkpà. Chineke na asopuru olu nke Okpara Ya. “Onye nwere Okpara ahu nwere ndu ahu, onye nēnwegh Okpara Chineke enwego ndu ahu” (I Jon 5:12). Chineke ekpebiwo na ezi olu ganaeso ndu anyị mgbe agbanwere obi anyị ma mee kwa ka anyị site n’onwu baa ná ndu. O bụ ihe dīri OnyeKraist ime ihe niile bụ eziomume. Olu ọma bụ omume nke náaputa n’onwela site n’obi ahụ nke nwere iħun’anya n’ebe Chineke nō o bughị olu nke anaalụ iji chọta iruoma nke Chineke.

Nzoputa site ná mmehie bụ onyinye nke Chineke nyere ụwa nke a site na Jisos Kraist Onyenweanyị; n’ihi nke a o dighị onye o bulu pürü ịnyaisi na o kwurụugwọ o bulu ka ewee gbaputa ya.

N’ebe Dị anya

Ekwuru na Ndị Juu nō “nso” Chineke n’ihi Iwu na ogbugbandu ahụ na ohere ha nwere ijekwuru Ya site n’onyinye afqofufò ha niile na ajà dì icheiche ha naachịrụ Ya nke Ọbara dì na ya. Ndị Mbaozọ enwegoḥị ohere dì otu a ewee si na ha nō “n’ebe dì anya.”

Dịka Obara nke Jisos naerudata site n’elu obe ahụ dì ilu, emere ka ihe niile èkèrèkè maa jijiji, ma were kwa ókéiwe náagbawasi. Eluigwe gbara ọchichiri, nkume niile gbawaṣiri ilì meghekvara. Ákwà mgbochi nke ụlonsq gbawara ibe abụo site n’elu rue n’ala. Akporo Ndi Mbaozọ ka ha bata nime. “Nuria gi Ndi Mbaozọ … tobe kwa ya unu madu nile.” Ma Ndị Juu na Ndị Mbaozọ nwere ike ugbu a ijekwuru Chineke dì ndu site n’Obara nke Jisos Kraist.

Apughị kwa ikwu na Ndị Juu nō “nso” ma Ndị Mbaozọ nō “n’ebe dì anya,” kama ha niile nwere ezi ohere site na Mmụo Nsọ iħjaru nso n’ebe Nna nō.

Ulonsq nke Chineke

Ndị Juu na Ndị Mbaozọ bụ ndị gaebikọ n’obodo nke eluigwe ahụ, ha niile bụ kwa ndị èzinaulọ Ya nime okwukwe ahụ. Ha nwere otu ntqala, nke Ndịozi na ndị amụma, Jisos Kraist bụ kwa Isi Nkuku ụlo Onye esitere n’aka Ya jikqo ha abụo n’otu ụlo ahụ.

Anaeji Mmụo Nsọ jikqo ha abụo nkeoma n’otu ka ha wee burụ otu ụlouku nke Onyenweanyị. Ewusibeghi ụlo ahụ ugbu a kama o naetötö kwa ụboghị; ma otu ụboghị mgbe onyensq ikpeazu gaabata, ebube nke Onyenweanyị gaenye ụlonsq ahụ ihè, ndịnsq niile gaebi kwa n’ebe ahụ. Agaeloda kwa ọnwu rue mmeri.

AJUJU DÌ ICHEICHE

- 1 Mkpurụobi na anụarụ hà naadị ndu mgbe ọnwu gasiri?
- 2 Gini bụ ọnodu ndị Efesos tupu ha anụ Oziomma ahụ?
- 3 Iluolụ ọma o pürü ịzoputa anyị? O burụ na o naapughị gini gaeme ka anyị chọta amara n’iru Chineke?
- 4 Gini wetara mkewa n’etiti ndị Juu na Ndị Mbaozo?
- 5 Mgbidi ahụ kpara ókè n’etiti o ka naegozo ugbu a?
- 6 Udi ụlo dì añaa ka ejị tñyere ndị nsọ?
- 7 Gini bụ ntqala ahụ nke ewuru Oziomma ahụ n’elu ya?
- 8 Mgbe ọnwu biara ölee ebe m kpurụobi na arụ naaga?